Fransaya ne Oldu?..

BÜYÜK SİYASİ TEFRİKA: 18

Yazan:
GORDON WATERFIELD

Reynaud'un Fransa harbi dediği harb başlamıştı

1000 tayyarenin himaye ettiği yarım milyon Alman piyadesi süratle yürüyordu

Nihayet 10 haziranda İtalya da harb ilân etmişti

Sığınaklara iltica edenler zarar görmemişti. Fakat tehlike işareti çok geç verilmiş, halk sığınaklara koşuştuğu zaman bomba sağanağına yakalanmıştı.

Reynaud o gece radyo ile Citroen fabrikalarının normal mesaisine devam ettiğini bildirdi. Halbuki ben fabrikaları geceyarısından sonra ziyaret ettim ve itfaiyenin hâlâ yangını söndürmekle meşgul olduğunu gördüm. İnfilâk etmiyen bir takım bombalar alt katların zeminine saplanmış olduğu için işçilerin buraya girip çalışmaları doğru olmazdı.

Ertesi gün diğer harb muhabirleriyle birlikte Aisne cephesine hareket ettim. Cepheye yaklaştıkça her 500 yarda başında yol ortasındaki barikadlarla karşılaşıyorduk. Barikadlar ele geçen her şeyle, kurulmuş ve bunların başına zenci askerler geçirilmişti. Gerçi bu zenci askerler geçen Büyük Harbde Almanlarla iyi döğüşmüşlerdi. Fakat 1940 harbi bunlara kendilerini göstermek imkânını vermemişti. Tayyarelerin gürültüleri bunları korkutuyor ve tankların görünüşü gözlerini yıldırıyordu. Temmuzun beşinde Soissons'un şimali garbî tarafında Aisne nehrine yakın bir yere vardık. Alman hattına nazır bir rasad merkezini ziyaret edecektik. Buraya varmadan, birkaç saat önce bombardıman edilen bir tarla önünde durduk. Tarladaki saman yığınları yanmakta idi. Saman yığınlarını yakmak, ehemmiyetsiz bir zarar sayılabilirdi. Fakat Almanlar, buna çok ehemmiyet veriyorlardı. Çünkü samanlar günlerce yanıyor ve ortalığı aydınlatıyor, Alman tayyarelerî de bu ışıklardan istifade ediyordu.

İkinci büyük Alman taarruzu o sabah başladığı için telefonlar işlemiyor ve muvasala hatları da kesilmiş bulunuyordu. Bize refakat eden matbuat mülâzimi, daha fazla ilerlememiz için tertibat alıyor, fakat ziyaret ettiğimiz ordu harb ile meşgul oluyor, ve karargâh da bir avuç gazeteciye fazla ehemmiyet vermek istemiyordu.

Reynaud'nun «Fransa harbi» dediği harb başlamıştı. Weygand'ın derinlemesine müdafaa esasına dayanan «Weygand hattı», Almanların müsaade ettiği kısacık zaman içinde vücude getirilmişti. Fransızlar, Almanların birinci taarruzdan sonra bu derece sür'atle ikinci bir taarruza geçeceklerini tahmin etmiyorlardı. Almanlar uzun bir mesafe katetmiş, üstelik Manş limanlarına doğru da bir hamle yapmış oldukları için onların soluk almadan, yeni bir taarruza geçmeleri beklenmiyordu. Halbuki taarruz 5 haziran günü sabah saat dörtte başlamıştı. 1000 tayyarenin himaye ettiği yarım milyon piyade ağır topçu ile mücehhezdi. 120 mil genişliğinde olan cephe üzerinde üç esaslı hamle, Amiens, Perronne ve Aillette kanalını istihdaf ediyor ve Parise giden ana yolları zaptetmeyi gözetiyordu. Düşman merkezden Compiegne'i geçerek Oise vadisi yolile Parise inecekti. Almanlar bundan başka şarkta Marn vadisi istikametinde Aisne'i geçecekler ve böylece Parise karşı yapılan kısıkaç hareketini tamamlayacaklardı.

Reynaud radyoda söylediği bir nutukla bu hareketin Almanya tarafından yapılan en kat'î hareket olduğunu bildirmiş ve şu sözleri söylemişti: «Bu geniş ölçüdeki hareketten mukaddem Hitler, askerlerine hitaben sözler söylemiş ve daha sonra bunları harekete geçirmiştir. Düşman hava kuvvetlerile zırhlı fırkaları memleket içine hulûl etmek ve cephemizi yarmak isteyor. Bütün dünya bu harbin inkişafına, soluk almadan, dikkat etmektedir. Çünkü 1940 haziran harbi, dünyanın mukadderatını, belki de Hitlerin dediği gibi, asırlarca zaman için, tayin edecektir.»

Harb muhabirleri artık Pariste yaşamağa mecbur edilmekte idiler ve tarihin en büyük harbini görmekten menedilmekte idiler. Gazeteciler, Harbiye Nezaretinin sözcüsü olan uzun boylu, gözlüklü miralay Thomas'ın sabah akşam verdiği konferanslarla iktifaya mecbur tutuluyorlardı. Bu konferanslar da Harbiye Nezaretinde değil, fakat Hariciyede, harbi gayrimeşru bir vasıta tanıyan Kellog - Briand paktının imza olunduğu salonda verilmekte idi.

Haziranın beşinci günü gazeteciler, bu muazzam salonun büyük masası etrafında toplanmışlar ve miralayı dikkatle dinlemeğe başlamışlardı. Miralay anlatıyordu:

«— Bu gün harbin en büyük mârekesi başladı. Netice hakkında henüz bir şey söyleyecek vaziyette değiliz.»

Harb cephesile biricik temas vasıtamız olduğu için sabah akşam miralayı görmeğe gidiyorduk. Ve sesinin her değişmesine, elinin her işaretine dikkat ederek bir şey öğrenmeğe çalışıyorduk.

(Devam edecek)

Şehir Haberleri

Pil buhranı

Dükkâncılar, az kâr verildiğinden pil satmıyorlar

Dün gece caddelerdeki umumî tenvirat altı buçukta söndürülmüştür. Bu gece lâmbalar altıda söndürülecektir. Sokaklardaki tramvay direkleri şoförlerin yolları kolaylıkla görebilmesi için beyaza boyanmıştır. İşaret memurlarının bulundukları işaret mahalleri de beyaza boyanacaktır. Bundan başka tramvayların baş tarafında bulunan ve sefer ettiği yerleri gösterilen levhalar geceleri arabaların ön tarafındaki fenerlerin altına konacak, bu suretle halk istasyonlarda duran arabaların nereye gideceğini kolylıkla anlamış olacaktır.

Şirketi Hayriye seferleri

Şirketi Hayriye idaresi tarifelerinde bazı tadilât yapmıştır. Boğazdan Köprüye gelen ilk ve son postalarla Köprüden Boğaza hareket eden son postalar ya - rından itibaren kaldırılmaktadır. Son araba vapuru Üsküdardan 19,30 da, Sirkeciden de saat 20 de hareket edecek - lerdir. Tarifedeki tadilâtı gösteren cetveller, yolculara, iskelelerde tevzi edilmektedir.

Adliyede mesai

Bugünden itibaren mahkemeler sabah saat 9,30 da çalışmağa başlayacak, saat 12 den 13,30 a kadar tatil yapılacak ve akşam saat 16,30 da mesaiye nihayet verilecektir.

Taksilerin vaziyeti

Yarın sabahtan itibaren taksi arabalarının tek ve çift numaralara göre seferlerinin tahdidi için hususî otomobillerin seferden men'i hakkındaki kararın tatbikına başlanacaktır. Bunun iiçn Emniyet müdürlüğü bazı tedbirler almıştır.

Diğer taraftan bazı hususî otomobil sahibleri Vilâyete müracaatle kendi arabalarının çalıştırılmalarındaki zarureti bildirmekte ve müsaade istemektedirler. Vilâyet bu müracaatleri Ankaraya göndermiştir.

Fazla yolcu alan otobüsler

Şehrin muhtelif semtlerinde işleyen otobüsler, ışıkların maskelenmesinden istifade ederek haddi istiablarından fazla yolcu taşımağa başlamışlardır.

Zabıta, evvelki akşam bilhassa Şişli-Beyazıd hattında işleyen altı otobüsün istiab haddinden fazla olarak 7-8 kişiye kadar taşıdıklarını tespit etmiştir.

Sun'i bir pil buhranı

Piyasada pil satan bir çok dükkânlar, camekânlarına (Pil yoktur) diye levhalar asmışlardır. Halbuki el feneri alındığı takdirde fenerle beraber pil vermektedirler. Bunlar kendilerine pilin pek az bir kâr temin edeceğini düşünerek getirmekte istiğna göstermektedirler.

Diğer taraftan halkın üçer beşer pil alması, piyasadaki mevcud pili tüket - miştir. Şehrimizdeki pil fabrikası pil ihtiyacını karşılayabilecek bir vaziyette - dir ve bir iki gün zarfında piyasada pil kıtlığı kalmıyacaktır.

Bazı ticarethaneler eski pilleri doldurarak piyasaya sürmüşlerdir. Bu pilleri yeni pil fiatı üzerinden satmakta - dırlar. Halbuki bunlar kısa bir müddet zarfında kuvvetlerini kaybetmektedirler. Halkımızın pil satın alırken bu noktaya dikkat etmeleri ve böyle pili sürmek istiyen esnafı derhal polise ihbar etmeleri lâzımdır.

Ankara Borsası, 26.11-940

		Açılış - Kapanış
Londra	1 Sterlin	5,24
Nevyork	100 Dolar	132 - 132,20
Cenevre	100 İsv. Frc.	29,6875
Atina	100 Drahmi	0,9975
Sofya	100 Leva	1,6225
Madrid	100 Peçeta	13,90
Budapeş.	100 Pengö	26,5325
Bükreş	100 Ley	0,625
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokoha.	100 Yen	31,1375
Stokholm	100 İsveç K.	31,005

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır

TETKİKLER VE TAHLİLLER

Şiirin sırrı

Yazan: Ordinaryüs Profesör
M. Şekip Tunc

Şiiri, kelimelerle yapılmış bir büyü gibi anlayanlar için, o, hakikaten bir sırdır. Hakikî şairlerin büyük prestijleri, ekseriya zannedildiği gibi, bize birşey öğretmelerinden değil, bu sırra sahib ve onun büyüsüne hâkim olmalarındandır. Bunu yalnız şair için değil, muhtelif vadideki bütün san'atkârlar için de ayni şeyi söyliyebiliriz. Ressam, heykeltraş dediğimiz sanatkârlar bize hiç bir şey öğretmezler. Ressamın kullandığı renkler, çizdiği şekiller, gölge ve aydınlıklar bilmediğimiz şeyler değildir. Heykeltraşların vücude getirdiği eserler de böyledir. Mimarların kullandıkları hacim ve nispetlerde bilinmiyen ve bilinemiyecek gibi olan ne vardır? Güzel bir halının bize öğrettiği şey nedir? Bütün bunlar kelime, renk, gölge, hacim ve nispetlerle yapılmış, tekrar edilmeleri kabil olmıyan birer sır halindedirler.

San'atın üzerimizdeki en hâkim tesiri bu büyüden gelmeseydi bizi sürükliyemezdi. Evet, san'at bizi sürüklüyor ve daima sürükliyecek!.. Hele san'atların en mücerredi olan müzikin öğrettiği hiç bir şey yoktur; bununla beraber en çok sevilen bir san'attır. O halde san'atın sırrı nasıl bir sırdır, ve sır denilen şey nedir sorgusile karşılaşıyoruz demektir.

Sır, bilinemez şeyin mi, yoksa sadece bilinmiyen şeylerin mi bir adıdır? Eğer «sır», bilinemezin bir adı ise onunla hiç bir alâkamız olamaz. Çünkü biz bilinemiyecek olan şeylerle değil, ancak bilinmiyen, fakat bilinmesi mümkün olan veya bilinmesi ümid edilen şeylerle ilgilenebiliriz. Arzumuz da sadece bunlara taallûk eder. Nitekim bilgi, düşünce dediğimiz şeyler, bilinen bir şeyden bilinmiyen bir şeye gitmek, yahud bilinmiyen şeyi bilinen şeye irca etmek hareketi ve bunun için yapılan zihnî ve tecrübi bir ameliyedir. Zihnimizin bugüne gelinceye kadar olan faaliyetinde kendine açtığı en çıkar yol da bilinen şeyler vasıtasile bilinmiyen şeylere gitmektir. Esasen tabiatimizin gidişi de acıkmak, doymak, istemek, kanmak oluşlarının mütemadi bir tazelenmesinden ibarettir. Bilinemez eğer hakikaten varsa bunu şimdiden kestirmek kabil olmadığından mevcudiyeti, hiç olmazsa, şüpheli demektir. Fakat gün geçtikçe bilinenden bilinmiyene doğru gittiğimiz tecrübe ile sabit olduğuna göre müspet olarak ancak «bilinmiyen şey» in kabul edilmesi icab eder.

O halde «sır» ın anlaşılabilecek manası varsa, ancak «henüz bilinmiyen bir şey» olabilir ki zekâmız için elverişli olan da budur. Aksi takdirde herşey karşısında haşyetle karışık bir mahviyet hissi ve iktidarsızlık şuuru içinde ezilip kalırdık. Halbuki bilinmiyene karşı olan vaziyetimiz böyle değildir; onunla çarpışmak ve zafer kazanmak imkânları vardır. İnsan ölçüsündeki «sır» ın hududları mutlak surette kapalı değildir. Bilinemezi mutlak bir şey gibi vazetmek onu zekâmızın iktidar ve salâhiyet hududları haricine atmak olur ki bundan hiçbir şey kazanılmaz. Başka bir tabirle sır, üstünde durup kaldığımız mutlak bir hail değil, bize meseleler çıkartmak suretile zihnimizi daima harekette bulunduran ve kendini kovalatan bir sezgidir. Fazla olarak bu meseleler hiç bir zaman «halledilemez» olarak görünmemiş ve bu mahiyetini şüphe götürmiyecek bir surette teslim ettirmemiştir. En büyük keşif dediğimiz şey bile bilinmiyen şeyi bir parça açmaktır. Yoksa tamamile elde etmek değildir. Keşfedilen şeyler bir kere ele geçtikten sonra arandıkları zamanlarda uyandırdıkları heyecan ve alâkayı artık vermez olurlar. Çünkü asıl hoşa giden şey, bilmek haysiyetile bilmek olmayıp bilinmiyen şeye nüfuz etmek ve bu nüfuzun doğurduğu nisbî başarıdan zevk almaktır. Bilmeğe çalışmak elde edilmiş bilgiden, aramak, bulunmuş şeylere sahib olmaktan daha cazibdir.

Tecessüsün dinamik olması da bundan gelmektedir. Bildiği şeylerle alâkası kalmıyan ve bilmediklerile de nasıl alâkalanacağını bilemiyen insan bilinenden bilinmiyene gitmekte büyük bir zevk alır. Yalnız bilinmiyen şeyi araştırmanın başında bir sır olduğu gibi sonunda da gene bir sır vardır. Bildiklerimiz çoğaldıkça bilinmiyenlerle olan temasımız artmaktadır. Maddeden atom, atomdan güneş manzumesini andıran atom sistemine, tarihten kablettarihe, şuurdan gayrişuura giderken daima yeni bir sırrın keşfi peşinde bulunuyoruz demektir.

İştiyak ve ihtiyaçların tesirlerile harekete gelen düşünce bulduklarile asla kanmamıştır. Hatta insanlarla münasebetimizde bile bunların sırlı olanlarile daha çok alâkadar oluşumuz meçhul kalan taraflarile bizi çekmelerindendir. Şahsiyetinin bütün sırlarına vâkıf olduğumuz insanlar bizim için artık enteresan olmaktan çıkarlar. Olmuş bitmiş, taayyün etmiş şeyler hassasiyetimizi körletirler. Sırları deşerken sırlar bırakmıyan muharrirlerden çabuk usanırız.

Şiirdeki sırra gelince bu, çifte bir sırdır. Çünkü şiir, özü ve büyüsü itibarile şair olmıyanlar için bir sır olduğu gibi şairin kendisi için de bir sırdır. Şaire mükemmel eserler vücude getirten ve okuyanlarda hayranlıklar yaratan bu sırrın öğrenilmesi ve öğretilmesi yoktur. Şairin bulduğu esrarlı bir şekil vasıtasile ruhtan geçen bu tarif edilemez seyyale, şiir estetlerinin tahlilile bulup çıkardıkları cevherlerin ayni olmaktan da uzaktır. Şairin kendisinin de bilmediği yalnız arasıra vaki olan çakışlarından istifade ettiği bir sır olarak görülen şiir dehası bundan mahrum olanlar için mutlak bir sırdır; fakat şair için de böyle değildir. Çünkü şiirin sırrı şairin kendisidir. Ve o bu sırrın her çakışında onunla temasa gelmekte, vecdini duymakta ve nihayet bu vecde bir vücud vermektedir. Şiir dediğimiz bu vücud ne sadece bir kalıp, bir şekil, ne de sadece bir seyyaledir. Bunların birbirlerinden ayrılamaz bir surette kaynaşıp yekpareleştiği estetik bir varlık, değişmez ve ölmez bir ruhtur. Unsurları ne olursa olsun ve nereden gelirse gelsin şiir dehasile temasa gelmedikçe vücud bulamıyacak bir realitedir.

M. Şekib TUNC

HEM NALINA MIHINA

Almanlar da memnun!

Küçük, fakat kahraman Yunanistanın müteaviz İtalyaya indirdiği darbe, dünyanın her tarafında takdirle, memnuniyetle karşılandı. Acaba Almanlar ne düşünüyorlar? İçin için memnun olduklarına şüphe yoktur. Çünkü 1915 te, İtalyanın müttefiklerine ihanet ettiği gündenberi, Almanlar, İtalyaya karşı istihfafla karışık bir husumet beslemişlerdir. Zaten, çok eski zamanlardanberi bu iki millet birbirlerini sevmezler. Aralarında bugün mevcud dostluk ve ittifakın bir tek bağı ve bir tek müşterek ideali vardır: İstilâ ve tahakküm hırsı.

Almanya, bu harbi kazanırsa, ilk işi, eski Avusturya imparatorluğunun Akdenizdeki limanı Triyesteye inmek olacaktır. Almanlar, lodos havalarda Brenner geçidine kadar gelen ılık deniz rüzgârını teneffüs ederler de, hiç, aradaki 80 kilometreyi bir çığ gibi aşıvermek istemezler mi? Hitler değil ya, ben de olsam, doğrusu o güzel mavi denizin cazibesine dayanamam!

İşte bu düşüncelerledir ki İtalyanların Yunan ordusu karşısındaki mağlûbiyetinden Almanlarım için için memnun olduklarına hükmediyorum. Bana bu kanaati veren başka bir şey daha var. Görice zaferi münasebetile Yunanistan baştanbaşa donandığı zaman, Atinadaki Alman elçiliği binasına da büyük bir Yunan bayrağı çekildiğini Taymis muhabiri gazetesine bildiriyor. İnsana hayli aykırı gelen bu garib hâdise, Yunanlılara yaranmak için olsa dahi, Almanların İtalyanlara karşı besledikleri duyguyu da gösterir. Demek ki Yunan zaferi, müttefiklerinin aleyhine olduğu için, Almanların da hoşuna gitmiştir.

Bu hâdise, bana, Büyük Harbde vuku bulan buna benzer bir Alman sevincini hatırlattı. Kudüs İngiliz ordusu tarafından işgal edildiği zaman, Türk ordusunda, Türklerle yanyana harbeden Alman zabitleri, bu İngiliz muvaffakiyetinden pek memnun olmuşlar ve adeta bayram etmişlerdi. Ellerinden gelse, İngiliz Alman bayraklarını yanyana çekip şenlik yapacaklardı. Mareşal Allenby'ye bir tebrik telgrafı çekip çekmediklerinde hâlâ şüphem vardır .O zamanki bu Alman sevinci, hıristiyanlık taassubundan ileri geliyordu; hıristiyanlığın bu en mukaddes şehri, müslüman Türklerin idaresinden çıkmış ve düşman da olsa bir hıristiyan devletin işgali altına girmişti. Demek ki Almanın ruhunda hıristiyanlık duygusu, siyasî ve askerî müttefikine muhabbet ve hürmet hissinden çok kuvvetliydi. Biz, Türkler ise, o zaman, her türlü düşünceleri bir tarafa bırakmış, her Alman zaferini, kendi zaferimiz gibi şenlikler yaparak kutlulayorduk. Almanya İmparatoru Vilhelm'in, Suriyede seyahat ettiği zaman, haçlı seferlerini durduran Türk kahramanı Salâhaddini Eyyubinin türbesini ziyaret eylemesi üzerine, sabık Kayseri, adeta müslüman olarak hidayete erişmiş, ve halifei müslimin ile beraber İngiltereye karşı cihadı mukaddes ilân etmiş telâkki edenlere, Kudüsün ziyaretçisine karşısında Almanların duyduğu sevinçten mükemmel bir ders olamazdı.

Bu hâdiseyi düşününce, Atinadaki Alman elçiliğine kocaman bir Yunan bayrağı çekilmiş olmasını, tabii buldum. İtalyanın yenilmesi ve manen küçülmesi Almanların, pekâlâ işine gelir. Bu mağlûbiyet kendileri için tehlikeli bir hezimet şeklini alırsa, yardım ederek vaziyeti düzeltmeğe çalışırlar ve muvaffak olurlarsa İtalyaya karşı bir halâskâr tavrı takınırlar.

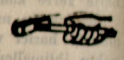

Karanlıkta Seyrüsefer kolaylaştırmak için

Faydalı tertibat

Kaldırım, elektrik, telgraf ve fener direklerini beyaza boyamak başta gelir

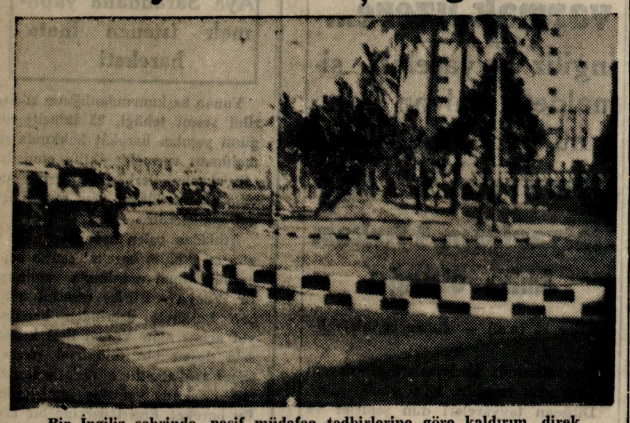

Bir İngiliz şehrinde, pasif müdafaa tedbirlerine göre kaldırım, direk ve refujları boyanmış bir meydan ve cadde

Ankaranın, İstanbulun, İzmirin ve bütün Türk şehirlerinin, geceleri, karanlığa büründüğü şu günlerde umumî hayatın yürüyüşünü, eskiden nasılsa, hemen hemen gene öyle devam ettirmek -bu işlerin başında bulunan zevatın- en esaslı bir gayesi olmalıdır. Bittabi fevkalâde zamanlar; fevkalâde nizamlar ister. Ancak bu fevkalâde nizamların mümkün mertebe normal şehir hayatına yakın olması, bu hayatın tabiî gidişine engel teşkil etmemesi, iş başında bulunanların mehareti iktizasıdır.

Bu cümleden olarak İstanbulun karanlıkta kaldığı şu beş altı gün zarfında, itiraf edelim ki, bir çok şeylerin noksanlığı görüldü ve görülüyor. Bu eksikleri muhtelif şekillerde telâfi etmek mümkündür. Biz aklımıza gelen ve bazı ecnebi şehirlerde de gördüğümüz usulleri şurada sıralamakla iktifa ediyoruz:

1 — Bütün kaldırım kenarları -yukarıki resimde görüldüğü veçhile- siyaha ve beyaza boyanmalıdır. Renklerdeki bu kontrast geceleri karanlıkta görülmeğe çok müsaiddir.

2 — Bütün telgraf ve elektrik feneri direkleri, meydan ortalarındaki röfüjlerin kenarları ve kaldırım olmıyan sokaklarda duvarlar gene siyah ve beyaz renklere boyanmalıdır. (Direklerin boyanmasına, dünden itibaren şehrimizde başlandığını görüyoruz.)

3 — Sokaklarda faaliyette bulunan ve dörtyol ağızlarında işaret veren zabıtai belediye memurları ya yalnız sağ kollarına veya her ikisine de birden beyaz kolluklar geçirmelidirler. Bunlar karanlıkta ancak bu şekilde görünebilirler.

4 — Bütün otomobillerin (taksi veya hususî) çamurlukları, düz beyaz renge boyatılmalıdır. Bu suretle bunlar beş on metre uzaktan görünebilecek bir hal alırlar. Bilhassa hareket halinde bulunmıyan arabalar, hareket halinde bulunan, diğerleri tarafından ancak bu suretle göze çarparlar.

Buna benzer daha bir çok kararların verilmesi ve derhal tatbik edilmesi bugün artık şart olmuştur. Ayrıca caddelerde halkın bir kaldırımdan diğerine geçeceği yerlere maskelenmiş ışıklar konulmalı ve bunların önünde mutlak surette seyrüsefer memurları bulundurulmalıdır.

Küçük hikâye

Deli

Nakleden: Hamdi Varoğlu

Sözü, bu hazin hikâyenin hemen başında, arkadaşıma bırakıyorum. Kendi macerasını kendi ağzından dinleyin:

«On sekiz yaşında idim. Her sene olduğu gibi, o sene de yazlığa gittik. Fakat, eskidenberi, yazı daima geçirdiğimiz kendi köşkümüzü, yüksek bir fiatla başkasına sattığımız için, gideceğimiz yer, kira eviydi.

Bugünkü gibi gözümün önündedir. Küçük, fakat zümrüd gibi yeşil bir bahçenin ortasında, yeşil pancurları, mermer merdivenleri, yerden dama kadar yükselen sarmaşıklarile, şipşirin bir köşk.

Sağımızda, daha büyük bir bahçe ortasında, gene daha büyük bir ev vardı. Taşındığımızın ikinci günü, bu evin bir hastane olduğunu öğrendik. Daha doğrusu bir nevi timarhane, bir sinir hastalıkları mütehassısının, deliden farkı pek az sinir hastalarile dolu kliniği.

Bir sabah, pencereden, hastanenin bahçesine bakarken, orada, ilk defa olarak bir hasta gördüm. Genc bir kız. Pek genc. Belki on altı yaşında. Saçlarına konan güneşle daha sarışın bir renk alan, altın başlı bir kız. Dans eder gibi yürüyordu. Hastalığı, sinirden bir derece yukarı, deliliğe çok yakın bir şey olacaktı. Kendini belki dansöz, belki kelebek zannediyordu. Eteklerini tutup kaldırarak olduğu yerde dönüyor, dönüyor, sonra eteklerini bırakıp kollarını kaldırıyor, gökyüzüne, aya, belki de görünmiyen bir şeye doğru uzatıyordu.

Sonra, birdenbire, tarhların üstüne, tırpanla biçilmiş bir çiçek gibi yığıldı. Beyaz etekliği, etrafında, bir hâle gibi açıldı. Uzakta olduğum için sesini işitemiyordum. Fakat, güldüğünü anlayordum. Başını arkaya devirmiş, kahkahalarla gülüyordu.

Gene kalktı. Gül toplamağa başladı. Kopardığı gülleri eteğine dolduruyordu. Bir aralık, birdenbire durakladı. yüzünde, öyle derin, öyle kuvvetli bir korku ifadesi belirmişti ki, bulunduğum yerden, renginin attığını görür gibi oldum.

Uzaktan, koşarak gelen bahçıvanı görmüştü. Bahçıvan, kollarını sallaya sallaya genc kızın yanına kadar geldi. Tehdid dolu sözlerle, haykırarak onu azarladığını anlayordum. Zavallı deli kız, önüne bakıyor, deliliğine rağmen şimdi kıpkırmızı kesilen mahçub yüzünde, çiçekleri koparmanın şuursuz nedametile, susuyordu.

Bahçıvan, hiddetini, ağız dolusu tekdirle yendikten sonra, çekildi, gitti. Kızcağız, tekrar yere çöktü, başını önüne eğdi, kucağında güllerle, kımıldamadan, öylece kaldı.

Onu, ertesi gün, daha ertesi gün, hep aynı bahçede ve hep, kelebek gibi uçarken gördüm. Günler geçti; yaz bitti ve biz, sayfiyeden şehre döndük. On sekiz yaşımın bütün hararetile, sarışın kızı sevmiştim.

O kışı, mütemadiyen onun hayalile geçirdim. Dörtgözle beklediğim yaz mevsimini geçirmek üzere, benim ısrarımla aynı köşke taşındığımız zaman, sarışın deli kız orada yoktu. Bütün günlerimi, aynı pencereden hastane bahçesini gözetlemekle geçiriyordum. Fakat sarı kelebeğimi göremedim.

Aradan beş sene daha geçti. Ben tahsilimi bitirmiş, muallim olmuş, İstanbula yakın bir köyde vazife almıştım. Hiç beklemediğim bir gün ve hiç beklemediğim bir yerde, karşıma kim çıktı biliyor musun? Beş sene evvel, sinir hastalıkları kliniğinde gördüğüm o sarı kız.

Fakat şimdi deli değildi. Hatta en ufak bir sinir hastalığı bile kalmamıştı. Onu görür görmez, kalbimin çarpıntısı değişti ve eski komşumu hâlâ, on sekiz yaşımdaki kadar şidetle sevdiğimi anladım.

Tafsilâtı geçiyorum. Ona, kalbimi açtım. Evlenmemizi teklif ettim. Annemle babam, bir parça itirazdan sonra, onunla evlenmeme razı oldular. Yalnız, Zekiyenin vaktile timarhaneye girip çıkmış olduğunu bilmiyorlardı.

Evlendik. Karım, iyi olmuş bir deli, yani bir nevi dirilmiş ölü idi. Tasavvur et. Bizlerin, yani akıllı insanların bilmediği meçhul bir âleme seyahat etmiş, oradan dönüp gelmiş bir mahlûk. Orada gördüğü şeyleri hatırlayamıyor. Fakat, aşıp geldiği yolun tozunu, esvablarında, kunduralarında taşıyan bir yolcu gibi, aklının gidip geldiği o bilmediğim, bilemiyeceğimiz diyardan, üzerinde bir şey var.

Onu bazan dalgın, hülyalı gördüğüm zaman «Ne düşünüyorsun?» demeğe korkuyordum. Acaba, böyle zamanlarında kendini orada mı zannediyordu? Bir manzara karşısında, bazan durur, uzun uzun bakar, kendi kendine, vaktile gittiği o meçhul ufukları seyreder gibi olurdu. Gülüşlerinin nasıl biteceğini hiç bir zaman kestiremezdim. Asabileşecek, heyecanlanacak diye korkar, mütemadi bir ürküntü içinde yaşardım. Her an, kırılmasından korkulan, nazik, nahif bir şey gibi!

***

Bir akşam, sofrada bir şey oldu. Olmaması için bütün gayretimi ve dikkatimi sarfettiğim, olacak diye en fazla korktuğum şey.

Zekiyenin yanında, o zamana kadar, sayfiyeye gittiğimiz köyün adını konuşmamıştık. Bu isim, onun hafızasında belki kötü bir hatıra uyandırır, bir faciaya sebeb oluruz diye düşünüyordum.

Nasıl oldu bilmiyorum. Babam, sayfiyeye ilk gittiğimiz seneye aid bir hâdiseyi hatırladı. Anneme bundan bahsetti. Zekiye, köyün ismini işitir işitmez, birdenbire başını kaldırdı. Gözlerinde garib bir pırıltı ile:

— Siz orayı bilir misiniz? dedi.

— Evet. İki sene üstüste yazı orada geçirdik.

Zekiye, bakışı kadar garib bir tebessümle güldü. Uzak bir hatırayı anar gibi dalgın:

— Orada ben de yaşadım, dedi. Hem de sizin oturduğunuz sene. Ne tuhaf, birbirimizi görmemişiz.

Sırtımdan geçen ürpertinin dehşetini unutamıyacağım. Demek ki, timarhane hayatını hatırlayordu. Şimdi tazelenen bu hatıra, ya dimağında yeni bir facia yaratırsa?

Fazla düşünmeğe vakit kalmadı. Zekiye devam etti:

— Orada bir klinik vardı. Vaktile bana lalalık eden bir adamcağız, orada bahçıvandı. Arasıra gider, bahçede gezerdim. Çocukluk: Dansa çok hevesim vardı. Bahçede dans ederdim. Çiçek toplardım. Bir gün, lalam beni azarladıydı, hiç unutmam.

Birdenbire, müthiş bir hakikatle karşılaşmıştım. Zekiye, hiç bir zaman akıl hastası olmamıştı. Ben, onu, hastanenin bahçesinde, on sekiz yaşımın hülya dolu kafasile öyle görmüş, o güne kadar da aynı yanlış düşünceyi taşıyıp durmuştum.»

Arkadaşım, burada sustu:

— Sonra? diye sordum.

— Sonra, o kadar işte!..

Hayır, o kadar değildi. Macera burada bitmiyordu. Sonunu, ben tahmin edivermiştim. Arkadaşım, deli zannederek, o esrarlı havaya kapılarak aldığı Zekiyenin akıllı olduğunu anlar anlamaz, bir sukutu hayal, onun yüreğine soğuk bir hava doldurmuştu. Artık karısını sevmiyordu.

Valinin beyanatı

Lûtfi Kırdar, şehre aid işleri izah ediyor

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar dün kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— Işıkları söndürme işinde halkın gösterdiği disiplin şayani takdirdir. Vatandaşlar karara büyük bir şuurla riayet ediyorlar. Şimdiye kadar normal zamanlarda görülen seyrüsefer kazaları dahi görülmemektedir. Şehrin inzibatı mükemmeldir.

Aybaşından itibaren tespit edilen esaslar dairesinde asker ailelerine yardım işi şimdikinden daha mükemmel bir şekilde devam edecektir. Halkın yardım hususunda gösterdiği alâka her türlü takdirin fevkindedir. Vatandaşlar asker ailelerine yardım işinde gösterdikleri yüksek hamiyeti, hediye hususunda da kahraman askerlerimizden esirgememektedirler. Halkevlerinde çalışan arkadaşlar da hediye toplamak hususunda çok iyi çalışmaktadırlar.

Şehir Meclisinde verilen takrirle vesaiti nakliye ücretlerine hava koruma hissesi olarak istenen zam meselesini hükûmet merkezine gönderdik. Bunun daha geniş bir şekilde kanun mevzuu olacağını tahmin ediyorum.

Taksim - Harbiye yolunun sağ tarafı tamamen bitmiştir. Sol tarafının da kanalizasyon, elektrik, su tesisatı ikmal edilmiştir. Ancak beton ve asfalt kısmının bitirilmesini ilkbahara bırakmağı muvafık gördük. Sıraservi yolunda mürur ve ubur Taksim - Harbiye yolunda olduğu kadar fazla olmadığından orada inşaata devam edilecektir.

Macar takımı gelemiyor

Yılbaşı tatilinde beş maç yapmak üzere şehrimize gelmeği kabul eden Macarların Uypeşt takımı dün İstanbul mıntakasına bir telgraf göndermiştir. Macar takımı ahvali hazıra dolayısile bu seyahati yapamıyacağını ve müsaid bir zamanda bu teması yapmağa hazır olduğunu bildirmiştir.

Kısa Haberler

★ Irakla olan ticaretimizde son günlerde inkişaf görüldüğünden Bağdad ataşeliğimizde bir meşher tesisine karar verilmiştir. Bunun için ihrac mallarımızdan mürekkeb bir koleksiyon hazırlanmaktadır.

★ Limanlar umum müdürlüğüne Giresun, Zonguldak ve Gemlik iskelelerinin inşası için tahsisat verilmiştir. Bu iskeleler süratle yapılacaktır.

★ Efganistan hükûmeti, Hariciye Vekâletimiz vasıtasile İstanbul Mıntaka Ticaret müdür muavini Hakkı Nezihi Erksona Kâbilde yüksek bir vazife teklif etmiştir.

★ Belediye tarafından yapılmakta olan et nakliyatında kullanılmak üzere Belediye atölyelerinde yapılan deniz motörlerinden birisi denize indirilmiştir. Diğeri de ikmal edilmek üzeredir.

★ Şoför İbrahimin idaresindeki 63 Çorlu plâkalı otobüs Şehremininden geçerken 7 yaşında Fikret adında bir çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

★ Silivrinin Koyudere köyünden 29 yaşında Salâhaddin tabanca ile oynarken ateş almış ve kurşun ağzına isabet ettiğinden derhal ölmüştür.

★ İstanbul Dilsizler cemiyeti körlerden mürekkeb bir musiki heyeti teşkil etmiştir. Ayın yedisinde Halkevinde bir konser vereceklerdir.

SIHHAT İŞLERİ

Kan verme istasyonu açıldı

Üniversiteye bağlı olarak tesis edilen «kan verme istasyonu» faaliyete geçmiştir. İstasyona, memleketimizin muhtelif köşelerinden ilk olarak 40 kan verici gönderilmiştir. Bunlar muayene edilmiş ve bu işe elverişli oldukları anlaşılmıştır. Her kan verici ayda 500 gram kan verebilecektir. Bilhassa harb zamanında «menzil sargı merkezleri» ile geri sıhhiye merkezlerinde haiz olduğu ehemmiyet gözönünde tutularak istasyonun teşkilâtı genişletilecektir. Halen istasyonda, her gece nöbetçi olarak iki kan verici bulundurulmaktadır. İhtiyac halinde, derhal istenilen yerlere gönderilmektedir.

MÜTEFERRİK

Asker ailelerine yapılacak yardım

Asker ailelerine yapılacak yardım tahkikatını kazalar ikmal etmişlerdir. Eminönü kazası 90,000, Beyoğlu kazası da 100,000 lira tahakkuk ettirmiştir. Diğer kazalar da bu günlerde cetvellerini gönderecekler ve tahsilâta ayın üçünden itibaren başlanacaktır.

Dün yapılan ihracat

Dün, İstanbuldan 800,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bunun 600,000 liralık kısmının en büyük partisi Macaristana olmak üzere muhtelif memleketlere yapılan pamuk ve Mısıra ihrac olunan tütün teşkil etmektedir.

ADLİYEDE

Adliye Vekâletinin bir tamimi

Bazı hâkimlerin, müddeiumumî muavinlerinin, zabıt kâtiblerinin ve mübaşirlerin sabahleyin vazifelerine erken gelmedikleri, akşamları da mesai saati bitmeden çıktıkları anlaşıldığından, Adliye Vekâleti Müddeiumumiliğe bu hususta bir emir göndermiş, bu suretle hareket edenlerin cezalandırılac

Bolu Orman Koruma Talimgâh Taburu Satınalma Komisyonundan:

Orman Koruma alay ihtiyacı için mayıs 1941 sonuna kadar beş aylık birinci nevi fabrika unu kapalı zarf usulile kimyahanece tahlile tâbi olmak şartile 71000 kilo un satın alınacağından 2490 sayılı kanunun yedinci maddesi mucibince ilân olunur. (11185)

Miktarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat miktarı	Tutarı miktarı	İhalenin nev'i
Kilo	K. S.	Lira K.	Lira K.	
71000	17 00	905 25	12070 00	Kapalı zarf

İhalenin tarihi	Günü	Saati	Mahalli
10/12/940	Salı	14 te	Bolu askerî kışlası

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Vakıf Ormanlarda açık bulunan muhafızlıklar için açılacak tahrirî imtihana aşağıda yâzılı vasıfları haiz olanlar iştirak edebileceklerdir

1 — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve 25 yaşından küçük ve 40 yaşından büyük olmamak ve nüfus kâğıdile hiç bir suretle mahkûmiyeti olmadığına ve askerliğini yapmış olduğuna ve en az beş sınıflı ilk mekteb tahsili gördüğüne dair vesika ibraz eylemek (askerliği esnasında onbaşı, çavuş ve jandarma karakol kumandanlığı yapanlardan ilk mekteb şehadetnamesi aranılmaz)

2 — Orman muhafızlığı yapmak ve at üzerinde gezebilmek iktidarında olup olmadığı dairemiz doktoru tarafından muayene ve tesbit edilmek üzere taliblerin imtihan günü öğleden evvel dairede bulunmaları lâzımdır.

İmtihan 16/12/940 pazartesi günü saat 13 te icra edileceğinden yukarıdaki vasıfları haiz olanlar matlûb vesaik ve (4 X 6) eb'adında 6 aded vesikalık fotoğrafla Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatleri. (11258)

Satılık Köknar Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Bolu Revir Âmirliğinden:

1 — Bolu Karacasu deposunda istifte mevcud 2309 aded muadili 1312/951 M3 köknar tomrukları açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara Orman Umum Müdürlüğünde ve İstanbul, Ankara, Bolu Çevirge Müdürlüklerinde ve Boluda Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli 11 lira 56 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 6/12/940 cuma günü saat 15 te Boludaki Revir Âmirliğine müracaatleri. (11187)

Kırklareli Vakıflar Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli Lira K.	CİNSİ	MEVKİİ
123555 50	Longoz ve Kerpiçe ormanları arazisi	Demirköy İğneada civarı

Hudud vesair evsafları 28 parça tapu senedinde muharrer bulunan yukarıda cins ve mevkii ve muhammen bedeli yazılı orman ve arazinin muhacirlere tevzi edilen 963 dekarı haric olmak üzere peşin bedelle mülkiyeti satılığa çıkarılmış ve 22/11/940 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

A — İhale günü 23/12/940 pazartesi saat 15 te yapılacaktır.

B — Şartname 618 kuruş mukabilinde Vakıflar idaresinden alınır.

D — Muvakkat teminat 7427 lira 78 kuruştur.

İsteklilerin 2490 numaralı kanun mevzuatı mucibince teklif mektublarını ihaleden bir saat evvel Kırklareli Vakıflar İdaresindeki Komisyona tevdi etmeleri ilân olunur. (11247)

Satılık Köknar Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Bolu Revir Âmirliğinden:

1 — Bolu Karacasu deposunda istifte mevcud 810 aded muadili 543/238 M.3 köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara Orman Umum Müdürlüğünde, İstanbul, Ankara, Bolu Çevirge Müdürlüklerinde ve Boluda Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli 11 lira 56 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminatla 3/12/940 salı günü saat 15 te Boludaki Devlet İşletmesi Revir Âmirliği binasına müracaatleri. (11107)

ÇOCUK HEKİMİ
Ahmed Akkoyunlu
Taksim, Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

Şirketi Hayriyeden:

28/11/940 perşembe sabahından itibaren kış tarifesinin tatbikı gününe kadar hali hazır tarifede yapılan tadilâtı gösteren cetvel bütün iskelelerle vapurlara asılmıştır.

Buna nazaran memurin postaları yeni devam saatlerine uydurulmuş ve yukarı Boğazın Rumeli ve Anadolu ilk ve Köprüden son postalar ve gece seferleri kaldırılmıştır. Araba vapuru seferleri de bu esasa göre tahdid edilmiştir. Bu tadilâtı havi cetvel, yolcularımıza kolaylık olmak üzere isteyenlere meccanen verilir.

Ordu Vilâyetinden:

1 — 8/11/940 tarihinde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılan 23359 lira 50 kuruş bedeli keşifli Ordu Vilâyeti Hükûmet konağı kalörifer tesisatına istekli çıkmadığından 8/11/940 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlık suretile ihalesi yapılmak üzere askıya çıkarılmıştır.

2 — Muvakkat teminat 1751 lira 96 kuruştur.

3 — İsteklilerin Nafıa Dairesi İnşaat Komisyonuna müracaatleri. (10968)

Hatay Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Vilâyet dahilinde Süveydiye, Fatikli, Şenköy, Sıçanlı, Güzelce, Çengen, Erzin ve Sarıkaya köylerinde yapılacak jandarma karakol binalarının (24000) lira bedeli keşifli aksamının inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 18/12/940 çarşamba günü saat 16 da Antakya Nafıa Müdürlüğü Odasında müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.

3 — İsteyenler hususi şartname ile proje ve evrakı keşfiyeyi (120) kuruş bedel mukabilinde satın alabilirler.

4 — Muvakat teminat «1800» liradır.

5 — Taiblerin ihaleden en az üç gün evvel bu işe benzer inşaatı başardıklarına dair evrakı müsbitelerile birlikte Vilâyete müracaat ederek alacakları ehliyet vesikasını 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlıyacakları teklif mektublarını ve bunlarla birlikte teminat mektub veya makbuzlarını ve Ticaret Odası vesikasını ihale günü saat «15» e kadar Komisyon Riyasetine makbuz mukabilinde vereceklerdir.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «8074» (11193)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Keşif şartname ve plânı mucibince idaremizin Tekirdağı şarab fabrikası önünde yaptıracağı ahşab iskele inşaatı işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 23486,85 lira, muvakkat teminatı 1762 liradır.

III — Eksiltme 10/XII/940 salı günü saat 15 te İstanbulda Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname sözü geçen Levazım şubesi veznesinden, Ankara, İzmir Başmüdürlüklerinden ve Tekirdağ Müdürlüğünden «117» kuruşa alınabilir.

V — Münakasaya girecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ve şartnamesinin F fıkrasında yazılı vesaiki ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (11063)

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
ISTANBUL ŞUBESİ
GALATA: KARAKÖY PALAS
AJANSI: MEYDANCIK, ALALEMCİ HAN
BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI
MERKEZİ: KÜRASAO
ŞUBELERİ: AMSTERDAM - ROTTERDAM - BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO - HAIFA - WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

Başka Bir GÜZEL BÜYÜK ANNE

Bayan E. F. 50 yaşında olmasına rağmen nasıl genc görünmiye muvaffak olduğunu anlatıyor:

«Ben 51 yaşındayım; dört defa evlenmiş, kızım ve 3 aded çocuğum vardır. Buna rağmen ten ve cildimin 30 yaşlarında bir kadınınki gibi taze ve nermin olduğunu söylüyorlar ve bunun sırrını öğrenmek istiyorlar. Tatbik ettiğim usul budur.

Ben her akşam terkibinde meşhur bir çild mütehassısı tarafından keşfedilen ve cildi gencleştiren kıymetli «Biocel» cevheri bulunan pembe renkteki Tokalon kremini kullanıyorum. Uyurken cildi besleyip gencleştirmekte ve her sabah daha genc göstermektedir. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremini kullanırım. Esmer ve sert cildlerle çirkin tenler üzerinde şayani hayret bir tesiri vardır. Mesamelerin dahiline nüfuz ettiğinden toz ve gayrisaf maddeleri ihrac ve siyah benleri izale eder ve açık mesameleri sıkıştırır. Bu suretle cildimizi yumuşatır ve güzelleştirir.»

Siz de bu günden itibaren Tokalon kremini kullanınız; neticesinden son derecede memnun kalacaksınız. Her yerde satılır.

ÇOK MÜHİM
Erkek ve kadın farkı yok
ADEMİ İKTİDAR, BEL GEVŞEKLİĞİ
ve zafiyeti umumiyeye karşı
HORMONA Fabrikasının
GLANDOKRATİN
HAPLARI ÇAREDİR
Her eczanede kutusu 200 kuruştur.
Reçete ile satılır.

Mide, barsak ve iç hastalıkları muayenehanesi
Dr. Y. Hallacyan
Taksim (Eski Talimhanede) Abdülhak Hâmid caddesi, Sabiha apart. No. 12, daire No. 4

PÜRGOLİN
GAZOZLU MÜSHİL LİMONATASI

Kat'iyyen ilâc hissini vermez. Bir gazoz veya şampanya kadar leziz ve hoş kokuludur. Müshil ilâclarının şahı olan PÜRGOLİN'i haftada bir defa içmekle hem barsakları temizlemiş ve hem de vücudde birikmiş mikrobları defetmiş olursunuz.

PÜRGOLİN 15 senelik bir tecrübenin mahsulüdür.

Emin olmak için eczanelerden PÜRGOLİN markasını ısrarla isteyiniz.

Satılık Köknar Tomruğu

Bolu Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden:

1 — Bolu Karacasu deposunda istifte mevcud 2692 aded muadili 1641/557 M3 köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankara Orman Umum Müdürlüğünde ve İstanbul, Ankara, Bolu Çevirge Müdürlüklerinde ve Boluda Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli 11 lira 56 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 4/12/940 çarşamba günü saat 15 te Boludaki Revir Âmirliğine müracaatleri. (11156)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli aşağıda gösterilmiş olan 47 kalem muhtelif lâstik malzemenin, taahhüdünü ifa edemiyen müteahhid nam ve hesabına alınması için 4/11/1940 ve 14/11/1940 tarihlerinde yapılan açık eksiltmelere talib çıkmadığından bu iş 10/12/1940 tarihine musadif salı günü saat 15 te pazarlığa konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin ayni gün muayyen saate kadar kanunun tayin ettiği vesikaları hâmilen Ankarada İdare binası içinde toplanan Merkez 9 uncu Komisyon Reisliğine müracaatleri lâzımdır.

Şartnameler Ankarada Malzeme dairesinde görülebilir. (11058)

	Muhammen bedel
Ecnebi malı olduğu takdirde	18265 Lira
Yerli » »	35046 »

İşletmemizin Yedikule mağazasında mevcud 48 kalem eşya ayrı ayrı müzayede suretile satılacaktır.

Müzayede 2 birincikânun 940 tarihinde saat 10 da Yedikule mağazasında yapılacaktır.

Taliblerin ayni gün ve saatte Yedikule mağazasında hazır bulunmaları ilân olunur. (11214)

Muhammen bedeli elevatörlü makineler için (6000) lira ve elevatörsüz makineler için de (5100) lira olan 2 aded orta tip beton makinesi taahhüdünü ifa edemiyen müteahhidi nam ve hesabına (16/12/1940) pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpasada Gar binası dahilindeki Komisyon atrafından pazarlık usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (900) liralık kat'i teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (11250)

İnşaat İlânı

1 — Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinin Bakırköy Bez fabrikasında kârgir pamuk ambarının inşaası ve vahid fiatı esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 17,676,66 liradır.

2 — Eksiltme evrakı 5 lira mukabilinde Ankarada Sümer Bank binasında «Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi» merkezinden ve İstanbulda Bakırköy Bez Fabrikası Müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 16 birincikânun 1940 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 1325,75 liradır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına, şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikaları koyacaklardır.

6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bankda «Sümer Bank Birleşik Pamuk İpliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi» Müdürlüğüne teslim edilmelidir.

7 — Posta ile taahhüdlü olarak gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler nazarı itibare alınmıyacaktır.

8 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (11236)

Tam vaktinde tiyatroya gelmiyen içeri giremez!
Vapur saatine yetişemiyen vapuru kaçırır!
Vaktinde okumıyan cahil kalır!
Gençlikte para biriktirmiyen ihtiyarlıkta aç kalır!
EYVAH, BİLET ALMAĞI UNUTTUM
7
FAKAT, bir MİLLÎ PİYANGO tertibinin birinci çekilişini kaçıran kimse o tertibin diğer iki...
KAZANAN NUMARALAR:
çekilişinden mahrum kalmaz İkinci çekilişte alacağı bir biletle de tertibe devam edebilir!..

Merhametten Maraz

Yazan: *Stefan Zweig* 19 Türkçeye çeviren: *Hamdi Varoğlu*

Fakat bizim mevcudiyetimiz, onu asla sıkmıyordu ve kahvelerimizin bizi beklediği salona döndüğümüz zaman, bir «oh!» çekerek, tam da Edit'in koltuğuna çöktü. Bu koltuğun, kitab koymağa mahsus döner bir rafı, sigara tablaları, müteharrik bir arkalığı, yani birçok rahatlıkları vardı. Öfke insanın ahlâkını bozuyor. Doktorun, eski çorablar geçirilmiş bacaklarının ne kadar kısa, karnının ne kadar düşük olduğunu adeta memnuniyetle görmekten, nefsimi menedemedim. Kendisine, benim de ne kadar az ehemmiyet verdiğimi anlatmak için, ona arkamı kısmen dönecek şekilde oturdum. Adam, benim hassaten muhafaza ettiğim sükûta ve ikide birde yerinden kalkıp, ona yaprak sigarası, kibrit, konyak taşıyan ihtiyar Kekesfalva'nın odada sinirli ve heyecanlı dolaşmalarına katiyyen ehemmiyet vermeden, kutudan üç tane Havana sigarası aldı.

İkisini ihtiyat olarak fincan tabağının yanına koydu ve vücudünü, koltuğa, istediği gibi yerleştirmiş olmasına rağmen, rahat edemedi. Mütemadiyen kıpırdanıp duruyordu. Nihayet, en keyifli vaziyeti bulabildi. Ancak, ikinci kahveyi de içtikten sonra tam manasile kendine geldi ve tıkabasa karnını doyurmuş bir hayvan memnuniyetile nefes aldı. Kendî kendime: «İğrenç, iğrenç» diyordum. Fakat, tam o sırada, adam birdenbire gerindi ve Kekesfalva'ya, müstehzî bir nazarla bakarak:

— E, dostum, dedi. Sizi kızgın kor üstünde görüyorum. Teşhisimi öğrenmek için o kadar sabırsızlanıyorsunuz ki, bana bu güzel yaprak sigaralarını ikram ettiğinize pişmansınız. Fakat, benim âdetimi bilirsiniz, değil mi? Yemekle doktorluğu birbirine karıştırmam. Hem, esasen, çok açtım, çok yorgundum. Sabahın yedisindenberi, durmadan, ayaktayım. Yanlız mide - min değil, kafamın da boşaldığını hissetmeğe başlamıştım.

Sigarasından aheste bir nefes çekti, dumanı, mavi halkalar halinde havaya üfledikten sonra, devam etti:

— Şimdi, aziz dostum, sadede gelelim, İşler yolunda, germe, yumuşatma ekzersisleri, hepsi mükemmel. Hatta, bundan evvel muayeneme nazaran, hafif bir salâh bile var gibi. Binaenaleyh, memnun olabiliriz. Yalnız...

Sigarasından bir nefes daha çekti.

— Yalnız, umumî ahvali noktai nazarından, ruhi ahvali, diyelim.... Kendisini... Rica ederim, telâşlanmayın dostum... Biraz değişmiş buldum.

Doktorun ihtarına rağmen, Kekesfalva, haddinden fazla telâş etti. Elinde tuttuğu kaşık titremeğe başladı.

— Değişmiş... Ne demek istiyorsunuz yani? Nasıl değişmiş? diye sordu.

— Değişmiş, değişmiş demektir.. Fena bir değişiklik demedim, azizim. Bana, ağzımdan çıkmamış bir sözü söyletmeyin... Ne olmuş, henüz bilmiyorum.. Fakat bozuk bir şey var.

İhtiyar, kaşığını hâlâ elinde tutuyordu. Her halde, elinden bırakacak kuvveti kalmamıştı.

— Ne? diye sordu. Bozuk olan nedir?

Doktor Kondor, hafif hafif başını kaşıdı.

— Onu bir bilsem! Fakat, tekrar ediyorum, telâşa kapılmayın. Açık, kaçamaksız konuşuyoruz. Gene söyliyeyim, değişiklik hastanın kendisinde değil, bizzat hastalıkta. Bu gün, hastada, bilmem nasıl garib bir hal vardı. Âdeta, avucumdan kaçıyormuş gibi bir intiba duydum...

Doktor, sigarasını bir daha çekti. Sonra, ufacık, keskin gözlerini Kekesfalva'ya dikti.

— Doğrudan doğruya mevzua girmemiz müreccah, dedi. Biribirimizden çekinecek bir şeyimiz yok; açık açık konuşabiliriz. Binaenaleyh, aziz dostum, bana lûtfen, sarahatle, samimiyetle söyleyin. O ezeli sabırsızlığınız yüzünden, bir başka doktora müracaat ettiniz mi? Benim gıyabımda, başka birisi, Edit'i muayene etti, veya ilâc verdi mi?

Kekesfalva, kendisine bir cürüm isnad edilmiş gibi, irkildi.

— Allah aşkına, doktor, çocuğumun başına yemin ederim ki...

Doktor, çabuk çabuk:

— Peki, peki, dedi, yemin yok! Sözünüze inanıyorum. Sualimi geri alıyorum. Yanlış teşhis koymuşum. Profesörlerin bile başına gelir. Sersemlik işte..... Halbuki, kat'iyyen kanaat getirmiştim ki... Neyse, o halde başka bir şey olmuş... Fakat garib, çok garib... Müsaade eder misiniz?

Fincanına üçüncü defa olarak have doldurdu. İhtiyar, dudakları kurumuş bir halde sordu:

— Peki ama, ne olmuş? Değişen nedir? Ne demek istiyorsunuz?

— Aziz dostum, işimi cidden güçleştiriyorsunuz. Üzülmenize mahal yok, sizc tekrar teminat veriyorum, şerefimle temin ederim sizi. Ciddî bir şey olsaydı, böyle koltuğumda oturup, nefis konyağınızı rahat rahat içerek konuşmazdım. Cidden birinci derecede nefis bir konyak.

Kondor, tekrar arkasına yaslandı. Bir saniye gözlerini yumdu.

— Evet, Edit'teki değişikliğin neden ibaret olduğunu böyle, bir çırpıda izah etmek müşkül. Çok müşkül, çünkü izah edilemez hâdiselerin sınırında bulunuyoruz Fakat, ilkönce, bir başka doktorun tedaviye müdahale ettiğinin sanmamın sebebi şu ki, - emin olunuz şimdi bu kanaatte değilim Mösyö Kekesfalva, yemin ediyorum - Edit'le benim aramda, iyi işlemiyen bir şey var gibi geldi Normal temas noksandı. Durun bakayım.... Bunu belki daha açık izah edebileceğim. Demek istiyorum ki... Uzun süren tedavilerde, doktorla hastası arasında, zarurî bazı münasebetler tekevvün eder... Bunların, bittabi. maddiyetle hiç bir alâkası yoktur. Bu münasebetlerde, itimad, garib bir şekilde itimadsızlıkla karışır, fakat bu hisler daima mücadele halindedirler. Cazibe, defi hissine, defi, cazibe hissine galebe çalmağa uğraşır, bunun neticesinde de, günün birinde, bu halitada bir itidal husule gelir. Biz hekimler alışık olduğumuz bir şeydir, bu. Kâh, hasta, doktora başka türlü görünür, kâh bunun aksi olur, bazan da ikisi birbirlerini anlayamazlar. Evet, bu ihtizazlar, son derece garibdir; bunları yakalamak imkânı yoktur; hele ölçmek imkânı, hiç. En iyisi, bir mukayese yapmaktır, velev kaba bile olsa. Meselâ, bir hastadan bir kaç gün için uzak kaldınız mıydı, kısa bir gaybubetten sonra evinize dönünce yazı makinenizi kullandığınız zamankine benzer bir vaziyet karşısında kalırsınız. Görüşte, makine, eskisi gibi işler, fakat, sarahatle tayin edemediğiniz bir noktadan hissedersiniz ki, siz evde yokken, makineyi bir başkası kullanmış - tır.

Bana hitab etti:

—Sizler, subaylar, atınızı bir arkadaşınıza ariyet verdiğiniz zaman, ayni şeyi hissedersiniz. Onu geri aldıktan sonra, hayvanın halinde, tavırlarında bir başkalık vardır, adeta elinizden kayıp gitmiştir. Bu değişiklikler o kadar hafiftir ki, ihtimal, siz de, bunları nereden farkettiğinizi söylemekte güçlük çekersiniz... Biliyorum, bunlar, gayet sathî mukayeseler. Çünkü, bir doktorla hastası arasındaki münasebetler, elbette ki, çok daha ince bir mahiyettedir. Tekrar ediyorum, Edit'i en son defa gördüğüm gündenberi husule gelen değişiklikleri izah etmek lâzım gelse, cidden güçlük çekerim. Fakat, muhakkak olan bir şey varsa o da Edit'te bir değişiklik vuku bulduğudur. Bunun ne olduğunu kat'iyetle bulamadığım için de canım sıkılıyor.

Kekesfalva, sordu:

— Peki, bu değişiklik nereden... Nereden belli oluyor?

Kondor'un bütün teminatına rağmen ihtiyarın müsterih olmadığını görüyordum. Alnı ter içinde idi.

[Arkası var]

ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
AYAK TAKIMI ARASINDA
Beyoğlu İstiklâl caddesinde
KOMEDİ KISMINDA
Gündüz saat 14 te
ÇOCUK OYUNU
Gece saat 20,30 da
D A D I

12 krat tektaş pırlanta

12 krat nadide bir tektaş pırlanta Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 28 ikinciteşrin perşembe günü saat 14 te satılacaktır.

ZAYİ

Namımıza SAMSUN vapurile gelen beş sandık pamuk mensucata aid 1134 No.lı ve (9/3/932 tarihli beyanname için verdiğimiz 767,28 T. liralık 523752 numaralı ve 24/2/934 tarihli gümrük makbuzunu zayi ettiğimiz için yenisini alacağımızdan işbu zayi olan makbuzun hükmü kalmadığını ilân ederiz.

Mersinde Mehmed Demirci ve oğulları Manifatura Ticaretevi